

De Baand, der ved Valutaordningen blev lagt paa Erhvervslivet med de i Valuta-loven angivne Formaal, var i sin Tid tænkt som midlertidige Foranstaltninger, og Udvalget har arbejdet ud fra den Opfattelse, at disse Foranstaltninger stadig bør betragtes ud fra dette Synspunkt, og at Erhvervslivet derfor bør frigøres for de iværksatte Restriktioner, i det Omfang den stedfundne Udvikling muliggør dette.

De økonomiske og erhvervsmæssige Betingelser, der forelaa ved Valutaordningens Indførelse og i de forløbne Aar har præget Forholdene her i Landet, er i Hovedsagen stadig til Stede. Ganske vist har de stigende Priser for vore Udførselsvarer og de forbedrede Skibsfartskonjunkturer frembragt en Lettelse i den nuværende valutamæssige Stilling, men heroverfor staar, at der ikke er sket nogen Ændring i Indførselspolitikken paa de for os vigtigste Afsætningsmarkeder. Opretholdelsen af Landets Betalingssevne overfor Udlandet kræver derfor fortsat, at der ved Indførsel af Varer her til Landet udvises den størst mulige Økonomi med Hensyn til Anvendelsen af den til Raadighed staaende Valuta. I første Række maa de for Landets produktive Virksomheder nødvendige Tilførsler sikres saavel som Indførsel af de Varer, der som Modydelse fremmer den Eksportvirksomhed, som er nødvendig for det økonomiske Kredsløb, paa hvilket Landets økonomiske Trivsel beror. Iøvrigt maa det tilstræbes, at kun saadanne Varer indføres, som er nødvendige til Dækning af vigtige Fornødenheder for Befolkningen, og at dette Varebehov dækkes ved en saa ringe Valutaudgift som muligt. Dette sker bedst ved, at de udenlandske Varer indføres i en saadan Skikkelse, at Fremstillingen eller Færdigbehandlingen af dem foregaar her i Landet, hvorved man ikke alene fremmer Beskæftigelsen, men ogsaa undgaar at afgive Valuta til Arbejdsløn i Udlandet.

Ensidige Hensyn til fornævnte valutariske, handelspolitiske eller beskæftigelsesmæssige Formaal kan ikke tages, ligesom det ikke er muligt at foretage en skarp Afgrænsning mellem disse, der nærmere maa afvejes overfor hverandre. Under de foreliggende Forhold kan man ikke bortse fra noget af disse Formaal, og man har derfor anset det for rigtigt at optage den nugældende Lovs Bestemmelser i saa Henseende, jfr. Forslagets § 3.

Andre Foranstaltninger til Fremme af Ordningens Formaal end Indførselsregulering kan vel tænkes — og efter Omstændighederne være virkningsfulde og teknisk hensigtsmæssige til Varetagelse af enkelte af Valutalovens Formaal — men som almindelige Foranstaltninger til Afløsning af Valutaordningen er disse Fremgangsmaader efter Udvalgets Skøn ikke egnede.

Toldforhøjelser kunde vel for forskellige Varer tjene til at overflødiggøre en valutarisk og beskæftigelsesmæssigt begrundet Regulering af Indførselen, men til Erstatning for en almindelig Indførselsregulering som den nuværende vilde Toldforhøjelser i den foreliggende Situation ikke være egnede. Det samme gælder Tanken om at sikre den betalingsmæssige Stilling over for Udlandet gennem Kreditrestriktioner i Stedet for gennem Valutaordningen, saaledes at der herefter kunde bortses fra de af valutamæssige Hensyn bestemte Begrænsninger i Vareindførselen. Afsætningsmulighederne for vore Udførselsvarer og Mulighederne for Overførsel af Kapital fra Land til Land er saa ændrede fra tidligere, at dette i høj Grad maa tages i Betragtning ved Bedømmelsen af Kreditrestriktioners Virkning paa Betalingsbalancen. Selv om det kan være paakrævet i en given Situation at anvende banktekniske Midler til Støtte for Valutarestriktionerne, kan man, saaledes som dansk Erhvervslivs Stilling for Tiden er, næppe forudsætte, at saadanne banktekniske Foranstaltninger i Øjeblikket alene skulde kunne sikre Betalingerne over for Udlandet. Det maa herved ikke overses, at Indførselen i de under Valutaordningen forløbne Aar i væsentlig Grad har skiftet Sammensætning fra mere bearbejdede til mindre bearbejdede Varer og Raavarer, saaledes som det fremgaar af nedenstaaende Tal: